

OKTAWIAN JURCZYKOWSKI

Czerwień ciemniejsza na czarno-białych zdjęciach

Bez wątpienia Józef Piłsudski odegrał istotną rolę w odzyskaniu niepodległości przez Polskę w 1918 roku i niezaprzeczalnie przez większość okresu II RP był jedną z najważniejszych osób w państwie. Jeszcze za życia Marszałka jego postać otoczył kult, który potem stał się ideologią państwową. Po zakończeniu II wojny światowej władze PRL-u próbowały zwalczać kult Piłsudskiego, ale po 1989 roku znowu zaczął się on wzmacniać. W moim projekcie mieszam fotografie archiwalne ze współcześnie wykonanymi przeze mnie obrazami w sposób zacierający pomiędzy nimi różnice wizualne, próbując zrozumieć kult Józefa Piłsudskiego i traktując go jako parabolę, która służy mi do analizy obecnej sytuacji społecznej i politycznej w Polsce.

Zdjęcia z okresu II RP przeplatają się z fotografiami rzeźb przedstawiającymi Marszałka i moimi autoportretami, a czas ich powstania się zaciera. W historii życia Marszałka zawarta jest fascynująca dychotomia postaw: najpierw jest młody Piłsudski – buntownik, może nawet terrorysta w oczach cara Rosji, stający do walki z systemem; potem zmienia się w starego Piłsudskiego, w jeden z głównych filarów establishmentu, osobę, przeciwko której inni się buntują. Wystarczy zmienić nazwiska oraz daty i można całą opowieść przenieść do współczesnej Polski. Projekt i jego tytuł są zbudowane wokół barw polskiej flagi oraz obserwacji, że jasna czerwień flagi przybiera ciemny ton, kiedy zamieni się obraz na skalę szarości. Czerwień ma jeszcze jedno istotne znaczenie – Józef Piłsudski walczył przeciwko komunizmowi i Sowietaom, ale stworzył w Polsce podobny system władzy – rząd i społeczeństwo zbudowane wokół kultu jednostki.